

Світлана Барда,

викладач психолого-педагогічних дисциплін
Кременчуцького педагогічного коледжу імені А.С. Макаренка

ПІДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ ДО РОБОТИ В НУШ ЧЕРЕЗ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ

Питання підготовки особистості до життя в соціумі завжди було і залишається актуальним для людства. Визначаючи мету освітнього процесу останнім часом науковці, педагоги послуговуються поняттям „компетентність”. В новому Законі України „Про освіту” від 05.09.2017 №2145-VIII компетентність визначено як „динамічну комбінацію знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність”[6]. У формуванні ключових компетентностей особистості чільне місце відводиться загальноосвітній підготовці. Зважаючи на це особлива увага має приділятися якості організації освітнього процесу в Новій українській школі, яка в свою чергу залежить від належного рівня підготовки нових українських педагогів.

Як показує шкільна практика, освітні системи, педагогічні технології, що використовуються сьогодні не завжди відповідають концептуальним основам реформування НУШ. Учнів не достатньо залучають до самостійної навчально-пізнавальної діяльності з охопленням усього її циклу – від планування до самоконтролю навчальних результатів [3, с.7]. Зважаючи на зміни в системі загальної освіти слід переглянути і систему підготовки педагогічних працівників у закладах вищої освіти. Мова йде про підготовку вмотивованого, активного, креативного, критично мислячого учителя, готового до змін, педагогічних інновацій.

На формування мотивації до педагогічної діяльності у студентів впливає їх інтерес до професійного навчання. Важлива роль у вирішенні цього питання відводиться не лише змісту фахових дисциплін, а й формам організації освітнього процесу. На наш погляд, в процесі підготовки учителя Нової української школи, особливої уваги заслуговує використання інтерактивних технологій навчання.

Інтерактивна модель навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну, передбачувану мету – створити найсприятливіші, комфортні умови навчання, за яких кожен суб’єкт відчуватиме свою успішність, інтелектуальну спроможність [2, с.10].

Інтерактивне навчання – це навчання в режимі діалогу, під час якого відбувається взаємодія учасників педагогічного процесу з метою взаєморозуміння, спільного вирішення навчальних завдань, розвитку їх особистісних якостей [1, с.25].

Технологія інтерактивного навчання – це така організація навчального процесу, за якої неможлива неучасть у процесі пізнання, бо:

- всі мають конкретне завдання, за виконання якого повинні публічно прозвітуватись;
- від діяльності кожного члена групи залежить якість виконання поставленого завдання [2, с.11].

Застосування інтерактивних технологій висуває певні вимоги до структури занять, яка, за О. Пометун, складається з п'яти елементів:

1. Мотивація.
2. Оголошення, представлення теми й очікуваних результатів.
3. Надання необхідної інформації для розв'язання завдань.
4. Інтерактивна вправа – центральна частина заняття.
5. Підбиття підсумків, оцінювання результатів роботи [5, с.82].

Окремо варто звернути увагу на позитивні наслідки застосування інтерактивних технологій навчання для студентів. До них варто віднести:

- формування навичок культури спілкування (вміння вести дискусію, обговорення);
- вироблення вміння приймати спільні рішення;
- удосконалення вміння робити аналіз, синтез, висновки та узагальнення;
- формування навичок ораторського мистецтва;
- розвиток творчих здібностей тощо [1, с.27].

О. Пометун, Л. Пироженко стверджують, що інтерактивні технології навчання включають в себе чітко спланований очікуваний результат навчання, окремі інтерактивні методи і прийоми, що стимулюють процес пізнання, розумові та навчальні умови і процедури, за допомогою яких можна досягти запланованих результатів [5, с.24].

При проведенні інтерактивних занять для оптимізації результативності роботи варто дотримуватись таких правил:

1. Кожен студент має бути залучений до роботи і мати персональне завдання, яке є елементом спільної роботи групи.
2. Слід створити сприятливий психологічний клімат на занятті.
3. В процесі роботи кожен повинен мати можливість висловити свою точку зору, кожен має право бути почутим.
4. Потрібно подбати про підготовку аудиторії для інтерактивної взаємодії, продумати розміщення меблів, підібрати заздалегідь необхідні матеріали.
5. Під час заняття необхідно дотримуватись регламенту та процедури, проявляти терпимість до будь-якої точки зору, уважно вислуховувати всіх учасників, поважаючи їх.
6. Варто звернути увагу на розподіл часу на занятті, слідкувати за дотриманням визначеного регламенту.
7. Під час підготовки проблемних, дискусійних питань викладачеві необхідно спрогнозувати різні варіанти можливих відповідей і відповідно різні шляхи розгортання дискусії.
8. Слід заздалегідь продумати критерії оцінювання роботи студентів

при виконанні групових завдань, включити самооцінювання та взаємооцінювання.

В ході професійної підготовки майбутніх учителів, які будуть реалізовувати концептуальні засади Нової української школи викладачами коледжу при вивченні фахових дисциплін активно застосовуються інтерактивні методи. Також студенти випускних груп відвідують факультативні заняття, де вони знайомляться з інноваційними педагогічними технологіями, серед яких чільне місце посідають інтерактивні технології навчання. Майбутні педагоги вчаться організовувати освітній процес на основі особистісно орієнтованого та компетентнісного підходів, будувати взаємини з учнями на засадах партнерства, усвідомлюють нову роль учителя, який вже не виконує роль наставника чи джерела знань, а є коучем, фасилітатором, тьютором, модератором в індивідуальній освітній траєкторії дитини [4].

Підсумовуючи вище сказане, слід зазначити, що інтерактивна модель організації навчання є досить оптимальною у процесі професійної педагогічної підготовки, а інтерактивне навчання – шлях до формування пізнавального інтересу та активності в процесі навчання студентів. Воно дає можливість глибше усвідомити роль учителя в Новій українській школі.

Список використаних джерел

1. Вербицька О. Інтерактивні методи навчання предметів природничого циклу / О.Вербицька // Початкова школа. – 2007. – №6. – С. 25 – 27.
2. Інтерактивні технології навчання у початкових класах / Автор-упорядник І.І. Дівакова – Тернопіль : Мандрівець, 2007. – 180с.
3. Ляшенко О.І., Мальований Ю.І. На шляху до Нової української школи: концептуальні засади і виклики / О.І. Ляшенко, Ю.І. Мальований // Педагогіка і психологія. – 2017. – №3. – С.5 – 12.
4. Нова українська школа [Електронний ресурс] : Концепція нової української школи. – Текстові дані. – Київ, 2016. – Режим доступу до ресурсу : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
5. Пометун О. І. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : Науково-методичний посібник / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. – К. : Видавництво А.С.К., 2004. – 192 с.
6. Про освіту [Електронний ресурс] : Закон України від 5 вересня 2017 року № 2145-VIII // Верховна Рада України : офіц. веб-портал. – Текстові дані. – Київ, 2017. – Режим доступу до ресурсу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page7>.